

DODATAK I

ORGANIZACIJA ARBITRAŽNOG SUDA

Arbitražni sud

Član 1

Arbitražni sud pri Privrednoj komori Crne Gore je samostalna i nezavisna institucija koja pruža administrativnu podršku pri rješavanju sporova.

Arbitražni sud čine Predsjedništvo i Sekretarijat. Uslove za djelovanje Arbitražnog suda obezbjeđuje Privredna komora Crne Gore.

Zadaci Arbitražnog suda

Član 2

Arbitražni sud:

- i. pruža administrativnu podršku pri rješavanju domaćih sporova i sporova sa međunarodnim elementom putem arbitraže, posredovanja i putem drugih oblika alternativnog rješavanja sporova, u skladu sa sopstvenim pravilima i drugim pravilima i postupcima o kojima se stranke sporazumiju i
- ii. daje informacije o arbitraži, posredovanju i drugim alternativnim oblicima rješavanja sporova.

Predsjedništvo

Član 3

Predsjedništvo čine predsjednik, potpredsjednik i pet članova.

Predsjedništvo u pojedinačnim postupcima donosi odluke za koje je nadležno u skladu sa ovim pravilima ili drugim pravilima Arbitražnog suda koje stranke dogovore. Odluke Predsjedništva su konačne i Predsjedništvo nije obavezno da ih obrazloži.

Sjednice Predsjedništva saziva i vodi predsjednik ili potpredsjednik u njegovom odsustvu. Tri člana Predsjedništva čine kvorum. Predsjedništvo donosi odluke većinom glasova prisutnih članova. U slučaju jednakog broja glasova odlučujući je glas predsjedavajućeg. Član Predsjedništva ne može da se uzdrži od glasanja.

U hitnim slučajevima odluku u ime predsjedništva donosi predsjednik ili u njegovom odsustvu potpredsjednik.

Član Predsjedništva nema pravo glasa ako se radi o odlučivanju u postupku u kome je imenovan za arbitra. Ta činjenica ne utiče na zahtijevani kvorum Predsjedništva.

Imenovanje predsjedništva

Član 4

Predsjedništvo bira Upravni odbor Privredne komore Crne Gore

Mandat predsjednika, potpredsjednika i članova Predsjedništva traje četiri godine ili do izbora novog predsjednika, potpredsjednika i članova Predsjedništva, sa mogućnošću ponovnog izbora.

U izuzetnim okolnostima Upravni odbor može da opozove člana Predsjedništva. Ako članu Predsjedništva prestane mandat zbog ostavke, opoziva ili nekog drugog razloga, Upravni odbor imenuje novog člana Predsjedništva za preostali period mandata.

Sekretarijat

Član 5

Sekretarijat ima stručnu službu koja kontroliše efikasnost postupka i rada arbitara i obavlja druge poslove u skladu sa ovim Pravilima. Sekretarijatom rukovodi sekretar.

Sekretarijat u pojedinačnim postupcima donosi odluke za koje je nadležan u skladu sa ovim pravilima ili drugim pravilima Arbitražnog suda koje stranke dogovore. Odluke sekretarijata su konačne i Sekretarijat nije obavezan da ih obrazloži.

Sekretarijat može da odluči u pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Predsjedništva koje Predsjedništvo prenese na Sekretarijat.

Imenovanje sekretara

Član 6

Sekretara imenuje predsjednik Privredne komore Crne Gore uz saglasnost predsjednika Arbitražnog suda, za mandatni period četiri godine, sa mogućnošću ponovnog imenovanja.

Rad Arbitražnog suda

Član 7

Arbitražni sud čuva tajnost postupaka, arbitražnih odluka, zaključaka i drugih odluka. Arbitražni sud u svim postupcima postupa nepristrasno i u duhu efikasnosti.

DODATAK II TARIFA

Taksa za registraciju

Član 1

Taksa za registraciju iz člana 6 ovih Pravila iznosi 200 EUR i nepovratna je.

Taksa za registraciju je uključena u administrativne troškove Arbitražnog suda iz člana 3 ovog Dodatka.

Taksa za registraciju se uračunava u dio predujma koji plaća tužilac u skladu sa članom 45 ovih Pravila.

Naknada za Arbitražni tribunal

Član 2

Sekretarijat određuje visinu naknade za arbitra pojedinca na osnovu skale iz tabele A.

Iznos ukupne nagrade za tročlani Tribunal određuje se u iznosu **250%** iznosa, utvrđenog primijenom skale iz tabele A. Predsjedniku tribunala pripada nagrada u iznosu od 40% tako utvrđenog iznosa, a drugim arbitrima od 30%. Sekretarijat, poslije savjetovanja sa Tribunalom, može da odredi primijenu drukčijeg procenta glede diobe unutar tribunala. Ako u predmetu odlučuje Tribunal u sastavu od više od tri arbitara, za svakog daljnjeg arbitra ukupan iznos nagrade iz Tabele A se povećava za faktor 0,5, a o diobi nagrade unutar tribunala odlučuje Sekretarijat, poslije savjetovanja sa vijećem.

Vrijednost spornog predmeta se određuje kao zbir vrijednosti svih tužbenih zahtjeva i zahtjeva protivtužbi. Isto važi i za prigovore kompenzacije, osim ako njihovo razmatranje ne predstavlja bitno povećanje posla. Kada vrijednost spornog predmeta nije moguće utvrditi, prilikom određivanja visine naknade tribunalu Sekretarijat uzima u obzir sve relevantne okolnosti predmeta.

Prilikom određivanja visine naknade Tribunalu Sekretarijat uzima u obzir brižljivost i efikasnost arbitara, obim obavljenog posla, kompleksnost predmeta, efikasnost toka postupka i blagovremenost donošenja arbitražne odluke. U izuzetnim slučajevima Sekretarijat može da odstupa od iznosa koji proizilazi iz Tabele A.

Administrativni troškovi

Član 3

Sekretarijat određuje administrativne troškove na osnovu Tabele B.

Vrijednost spornog predmeta se određuje kao zbir vrijednosti svih tužbenih zahtjeva i zahtjeva protivtužbi. Isto važi i za prigovore kompenzacije, osim ako njihovo razmatranje ne predstavlja bitno povećanje posla. Kada vrijednost spornog predmeta nije moguće utvrditi, Sekretarijat prilikom određivanja visine administrativnih troškova uzima u obzir sve relevantne okolnosti predmeta.

U izuzetnim slučajevima Sekretarijat može da odstupa od iznosa koji proizilazi iz Tabele B.

Troškovi Tribunala

Član 4

Pored naknade za Tribunal i administrativnih troškova Sekretarijat određuje i visinu iznosa za pokrivanje razumnih troškova koji su nastali svakom od arbitara i Arbitražni sud.

Troškovi Tribunala mogu da uključuju i naknade i troškove za vještake koje u skladu sa članom 32 ovih Pravila postavlja Tribunal.

Arbitražni sud usvaja smjernice za obračunavanje troškova Tribunala koje su namijenjene arbitrima.

Tabela A: Naknade za rad arbitara

Vrijednost spora u EUR	Iznos naknada u EUR
do 5000	385
od 5000 - 10.000	385 + 10% na iznos preko 5000
od 10.001 - 20.000	735 + 7% na iznos preko 10.000
od 20.001 - 50.000	1225 + 5% na iznos preko 20.000
od 50.001 - 100.000	2275 + 3,5 na iznos preko 50.000
od 100.001 - 500.000	3 500 + 2% na iznos preko 100.000
od 500.001 - 1000.000	8 100 + 1,1% na iznos preko 500.000
od 1000.001 - 2000.000	12 950 + 0,61% na iznos preko 1000.000
od 2000.001 - 5000.000	17 220 + 0,25% na iznos preko 2000.000
od 5000.001 - 10.000.000	22 470 + 0,23% na iznos preko 5000.000
od 10.000.001 -20.000.000	30 520 + 0,12% na iznos preko 10.000.000
preko 20.000.000	38 920 + 0,02% na iznos preko 20.000.00

Ako u predmetu odlučuje tribunal trojice arbitara, iznos nagrade za rad arbitara se povećava se za faktor 2,5, a raspodjela nagrade između predsjednika tribunala i koarbitara shodno članu 2 iznosi 40% - 30% - 30%. Ako u predmetu odlučuje tribunal u sastavu od više od tri arbitara, za svakog daljnjeg arbitra ukupan iznos nagrade iz Tabele A se povećava za faktor 0,5, a o diobinagrade unutar tribunala odlučuje Predsjedništvo.

Tabela B: Administrativni troškovi

Vrijednost spora u EUR	Iznos troškova u EUR
do 5000	245
od 5001 - 10.000	245 + 6% na iznos preko 5000
od 10.001 - 20.000	455 + 4,5% na iznos preko 10.000
od 20.001 - 50.000	770 + 2% na iznos preko 20.000
od 50.001 - 100.000	1 190 + 1,6% na iznos preko 50.000
od 100.001 - 500.000	1 750 + 1% na iznos preko 100.000
od 500.001 - 1000.000	4 550 + 0,4% na iznos preko 500.000
od 1000.001 - 2000.000	5 950 + 0,2% na iznos preko 1000.000
od 2000.001 - 5000.000	7 350 + 0,15% na iznos preko 2000.000
od 5000.001 - 10.000.000	10 500 + 0,1% na iznos preko 5000.000
od 10.000.001 - 20.000.000	14 000 + 0,05% na iznos preko 10.000.000
preko 20.000.000	17 570 + 0,01% na iznos preko 20.000.000

DODATAK III

POSTUPAK PRED ARBITROM ZA HITNE SLUČAJEVE

Arbitar za hitne slučajeve

Član 1

Postupak pred arbitrom za hitne slučajeve počinje na zahtjev stranke u skladu sa članom 36 ovih Pravila.

Arbitar za hitne slučajeve ima nadležnost iz člana 35 stavova 1 i 2 ovih Pravila.

Nadležnost arbitra za hitne slučajeve prestaje predajom predmeta Tribunalu u skladu sa članom 20 ovih Pravila, odnosno kada privremena mjera prestane da obavezuje stranke u skladu sa članom 7 stavom 3 ovog Dodatka.

Ako je predmet predat Tribunalu prije nego što arbitar za hitne slučajeve izrekne privremenu mjeru, arbitar za hitne slučajeve zadržava nadležnost da izrekne privremenu mjeru u roku iz člana 6 stava 2 ovog Dodatka.

Zahtjev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve

Član 2

Zahtjev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve (zahtjev) stranka šalje Arbitražnom sudu, popravilu, putem elektronske pošte.

Zahtjev treba da sadrži:

- i. imena, adrese i kontaktne podatke (elektronske adrese, brojeve telefona, brojeve faksa) stranka i njihovih zastupnika,
- ii. kopiju sporazuma o arbitraži ili, ako ne postoji posebna isprava o tome, opis i eventualne dokaze o postojanju sporazuma o arbitraži,
- iii. opis spora,
- iv. zahtijevanu privremenu mjeru(e) i razloge za nju,
- v. razloge hitnosti zbog kojih izricanje privremene mjere ne može da sačeka konstituisanje Tribunala,
- vi. predlog jezika i mjesto arbitraže pred arbitrom za hitne slučajeve kao i predlog mjerodavnog prava i
- vii. dokaz o plaćenim troškovima postupka pred arbitrom za hitne slučajeve u skladu sa članom 8 ovog Dodatka.

Zahtjev se podnosi na jeziku koji su stranke dogovorile kao jezik arbitražnog postupka. Ako se stranke o tome nijesu dogovorile, zahtjev se podnosi na jeziku na kome je sastavljen arbitražni sporazum.

Kada stranka prije podnošenja tužbe zahtijeva postupak pred arbitrom za hitne slučajeve, tužba se podnosi u roku od 10 dana od dana kada je Sekretarijat primio zahtjev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve. U suprotnom Sekretarijat obustavlja postupak pred arbitrom za hitne slučajeve.

Sekretarijat zahtjev po prijemu bez odlaganja šalje suprotnoj stranci.

Imenovanje arbitra za hitne slučajeve

Član 3

Predsjedništvo imenuje arbitra za hitne slučajeve u najkraćem mogućem roku, po pravilu u roku od 48 časova od prijema zahtjeva. Po imenovanju Sekretarijat arbitru za hitne slučajeve bez odlaganja predaje zahtjev.

Predsjedništvo neće imenovati arbitra za hitne slučajeve ako iz zahtjeva proizilazi da nadležnost za rješavanje spora po ovim Pravilima očigledno (*prima facie*) ne postoji.

Arbitar za hitne slučajeve treba da bude nepristrasan i nezavisan. Arbitar je u obavezi da navede sve okolnosti koje bi mogle opravdano da dovedu u sumnju nepristrasnost i nezavisnost. Na arbitra za hitne slučajeve primijenjuje se član 18, sa izuzetkom roka iz člana 18 stava 2 ovih Pravila, koji je skraćen na tri dana.

Ako se stranke nijesu drukčije dogovorile, arbitar za hitne slučajeve ne smije da bude imenovan za arbitra u bilo kom drugom postupku koji se odnosi na spor u vezi koga postupa kao arbitar za hitne slučajeve.

Mjesto arbitraže pred arbitrom za hitne slučajeve

Član 4

Mjesto arbitraže pred arbitrom za hitne slučajeve istovjetno je mjestu koje su stranke dogovorile kao mjesto arbitraže. Ako se stranke o mjestu arbitraže pred arbitrom za hitne slučajeve nijesu dogovorile, mjesto arbitraže je u Podgorici.

Vodenje postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

Član 5

Arbitar za hitne slučajeve vodi postupak na način koji smatra odgovarajućim. Pri tome uzima u obzir okolnosti predmeta i hitnost postupka. U svakom slučaju arbitar za hitne slučajeve stranke tretira jednako i svakoj od njih daje razumnu mogućnost da se izjasni o predmetu.

Odluka o privremenoj mjeri

Član 6

Arbitar za hitne slučajeve donosi odluku o privremenoj mjeri u obliku zaključka.

Arbitar za hitne slučajeve donosi zaključak u roku od 15 dana od dana kada mu je Sekretarijat predao zahtjev u skladu sa članom 3 stavom 1 ovog Dodatka. Predsjedništvo može da produži taj rok iz opravdanih razloga na predlog arbitra za hitne slučajeve ili po sopstvenoj inicijativi. Pri tome od arbitra za hitne slučajeve može da zahtijeva izvještaj o stanju predmeta i razlozima nemogućnosti donošenja zaključka u određenom roku.

Zaključak treba da:

- i. bude donijet u pisanom obliku,
- ii. sadrži datum donošenja, mjesto arbitraže pred arbitrom za hitne slučajeve i razloge na kojima se zasniva i
- iii. sadrži potpis arbitra za hitne slučajeve.

Arbitar za hitne slučajeve bez odlaganja dostavlja zaključak strankama i Arbitražnom sudu.

Dejstvo privremene mjere

Član 7

Privremena mjera je za stranke obavezujuća. Prihvatanjem ovih Pravila stranke se obavezuju da će svaku privremenu mjeru izvršiti bez odlaganja, odnosno u roku koji odredi arbitar za hitne slučajeve.

Arbitar za hitne slučajeve na obrazložen predlog bilo koje stranke privremenu mjeru može da izmijeni, obustavi ili je opozove.

Privremena mjera prestaje da obavezuje stranke:

- i. ako je postupak pred arbitrom za hitne slučajeve obustavljen u skladu sa članom 2stavom 4 ovog Dodatka, ili
- ii. ako je usvojen zahtjev za izuzeće arbitra za hitne slučajeve, ili
- iii. ako je tako odlučio arbitar za hitne slučajeve ili arbitražni tribunal, ili
- iv. okončanjem arbitražnog postupka, osim ako arbitražni tribunal ne odluči drukčije.

Tribunal ne obavezuje privremena mjera arbitra za hitne slučajeve i razlozi njenog donošenja.

Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

Član 8

Stranka je dužna da plati troškove postupka pred arbitrom za hitne slučajeve prilikom podnošenja zahtjeva.

Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve sastoje se od:

- i. naknade arbitru za hitne slučajeve u iznosu (6)000 EUR i
- ii. nepovratne administrativne takse u iznosu (2)000 EUR.

Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve ne uključuju eventualni porez na dodatu vrijednost.

Na predlog arbitra za hitne slučajeve ili po sopstvenoj inicijativi Predsjedništvo može da odluči o povećanju ili smanjenju troškova postupka, pri čemu uzima u obzir okolnosti predmeta, obavljen posao arbitra za hitne slučajeve i druge relevantne okolnosti.

Ako stranka ne plati troškove postupka pred arbitrom za hitne slučajeve u roku, Sekretarijat neće razmatrati zahtjev, odnosno obustaviće postupak.

Tribunal na zahtjev bilo koje stranke u arbitražnoj odluci odlučuje o raspodjeli troškova postupka pred arbitrom za hitne slučajeve među strankama.

Osnovno pravilo

Član 9

U vezi svih pitanja koja ovim Dodatkom nijesu posebno regulisana arbitar za hitne slučajeve, Predsjedništvo i Sekretarijat postupaće u duhu ovog Dodatka i Arbitražnih pravila.

DODATAK IV

PRAVILA O POSTUPANJU ARBITRAŽNOG SUDA KAO ORGANA IMENOVANJA U AD HOC ARBITRAŽI PO ARBITRAŽNIM PRAVILIMA UNCITRAL-A

Član 1

Arbitražni sud postupa kao organ imenovanja u skladu sa sporazumom stranaka i/ili sa Arbitražnim pravilima UNCITRAL-a, ako je na to ovlašćen arbitražnom klauzulom, naknadnim sporazumom stranaka, odlukom Generalnog sekretara Stalnog arbitražnog suda u Hagu ili na drugi način.

Pravila ovog Dodatka se primjenjuju i kada se od nekog organa unutar Arbitražnog suda (Sekretarijat, Predsjedništvo, Predsjednik) zahtijeva da postupa kao organ imenovanja u smislu prethodnog stava ovog člana.

Član 2

Funkciju organa imenovanja u svim slučajevima predviđenim članom 1 vrši Predsjedništvo Arbitražnog suda.

Član 3

Stranka koja želi da Arbitražni sud postupa kao organ imenovanja podnosi zahtjev Sekretarijatu. Sekretarijat obavještava drugu stranu ili stranke o prijemu zahtjeva.

Zahtjev se podnosi u najmanje pet primjeraka. Istovrijemeno sa podnošenjem zahtjeva, podnosilac zahtjeva dužan je da plati iznos predviđen članom 5. Ako podnosilac zahtjeva to ne učini, Sekretarijat mu za to može odrediti naknadni rok. Ako podnosilac zahtjeva ne uplati naknadu ni u naknadno ostavljenom roku, postupak se okončava. Podnosilac zahtjeva ima pravo da kasnije ponovo podnese zahtjev.

Član 4

Ako postupa kao organ imenovanja na osnovu Arbitražnih pravila UNCITRAL-a i imenuje arbitra umjesto stranke koja je to propustila da učini, Arbitražni sud to čini po slobodnoj ocjeni.

Ako postupa kao organ imenovanja radi imenovanja arbitra pojedinca ili predsjedavajućeg (trećeg) arbitra na osnovu Arbitražnih pravila UNCITRAL-a, Arbitražni sud slijedi postupak liste, osim ako se sve stranke saglase da ne treba koristiti postupak liste, ili ako sam Arbitražni sud ocjeni da to u konkretnom slučaju ne bi bilo cjelishodno.

Ako sledi postupak liste, Arbitražni sud priprema listu od najmanje tri kandidata, koju Sekretarijat dostavlja strankama. U roku od 15 dana od prijema, svaka stranka može da vrati Sekretarijatu listu sa koje je precrtala ime ili imena kojima se protivi i na kojoj je numerisala preostala imena prema redosledu preferencije. Po isteku roka od 15 dana, Arbitražni sud imenuje arbitra pojedinca ili predsjedavajućeg arbitra od lica koja su navedena na odobrenoj listi koja je vraćena Sekretarijatu, i u skladu sa redosledom preferencije koji su stranke naznačile. Ako iz bilo kog razloga imenovanje ne može da se obavi po ovom postupku, Arbitražni sud može po sopstvenoj ocjeni da imenuje arbitra pojedinca odnosno predsjedavajućeg arbitra.

Ako vrši zamijenu arbitra kao organ imenovanja na osnovu Arbitražnih pravila UNCITRAL-a, Arbitražni sud postupa u skladu sa stavovima 1, 2 i 3 ovog člana.

Na zahtjev stranke, a na osnovu odredaba Arbitražnih pravila UNCITRAL-a, Arbitražni sud se može, kao konsultant, izjasniti o visini honorara arbitara ili iznosu koji smatra odgovarajućim za predujam troškova arbitraže, uzimajući u obzir Tarifu Arbitražnog suda i ostale relevantne okolnosti.

NAKNADA ZA ORGANIZOVANJE AD HOC ARBITRAŽE I ZA USLUGE IMENOVANJA

Član 5

Naknadu za usluge koje Arbitražni sud pruža u organizovanju ad hoc arbitraže određuje Predsjedništvo, vodeći računa o okolnostima slučaja.

Naknada za djelovanje Arbitražnog suda u svojstvu organa imenovanja iznosi 500 EUR (plus PDV), za svaku pojedinačnu radnju u svojstvu organa imenovanja.

STANDARDNE ARBITRAŽNE KLAUZULE

Arbitražni postupak

Svaki spor, nesaglasnost ili zahtjev koji proizilazi iz ovog ugovora ili je vezan za ovaj ugovor, uključujući njegovo kršenje, prestanak ili važenje, biće konačno riješen u arbitražnom postupku u skladu sa Arbitražnim pravilima Arbitražnog suda pri Privrednoj komori Crne Gore.

Preporučeni dodaci:

- *Arbitražni tribunal čine [tri arbitra/arbitar pojedinac].*
- *Mjesto arbitraže biće [grad i država].*
- *Arbitražni postupak će se voditi na [...] jeziku.*
- *Za odlučivanje o predmetu spora primijenice se [...] materijalno pravo.*

Ubrzani arbitražni postupak

Svaki spor, nesaglasnost ili zahtjev koji proizilazi iz ovog ugovora ili je vezan za ovaj ugovor, uključujući njegovo kršenje, prestanak ili važenje, biće konačno riješen u arbitražnom postupku u skladu sa Arbitražnim pravilima Arbitražnog suda pri Privrednoj komori Crne Gore primijenom pravila o ubrzanom arbitražnom postupku.

Preporučeni dodaci:

- *Arbitražni tribunal čine [arbitar pojedinac/tri arbitra].*
- *Mjesto arbitraže biće [grad i država].*
- *Arbitražni postupak će se voditi na [...] jeziku.*
- *Za odlučivanje o predmetu spora primijenice se [...] materijalno pravo.*

Arbitražni postupak bez arbitra za hitne slučajeve

Svaki spor, nesaglasnost ili zahtjev koji proizilazi iz ovog ugovora ili je vezan za ovaj ugovor, uključujući njegovo kršenje, prestanak ili važenje, biće konačno riješen u arbitražnom postupku u skladu sa Arbitražnim pravilima Arbitražnog suda pri Privrednoj komori Crne Gore. Pravila postupka pred arbitrom za hitne slučajeve se ne primijenjuju.

Preporučeni dodaci:

- *Arbitražni tribunal čine [tri arbitra/arbitar pojedinac].*
- *Mjesto arbitraže biće [grad i država].*
- *Arbitražni postupak će se voditi na [...] jeziku.*
- *Za odlučivanje o predmetu spora primijenice se [...] materijalno pravo.*

Kako koristiti standardne arbitražne klauzule

Strankama koje žele da predaju spor na rješavanje Arbitražnom sudu pri Privrednoj komori Crne Gore (Arbitražni sud) savjetuje se da u svoj ugovor uključe jednu od gore navedenih standardnih arbitražnih klauzula.

Uključivanjem standardne arbitražne klauzule u svoj ugovor stranke se dogovaraju da će spor rješavati u arbitražnom postupku pred Arbitražnim sudom i tako obezbijediti brzo, efikasno i

stručno rešenje svog spora. Standardne arbitražne klauzule stranke mogu da dopune ili prilagode u skladu sa svojim potrebama, odnosno okolnostima. Pri oblikovanju arbitražne klauzule stranke mogu da dogovore npr. drugačiji broj arbitara. Isto tako, stranke u arbitražnom sporazumu mogu da odrede i mjesto arbitraže, jezik postupka i materijalno pravo koje će se primijenjivati u vezi predmeta spora.

Kada se radi o jednostavnijim sporovima ili sporovima manje vrijednosti, kod kojih je strankama brzina rješavanja spora od posebnog značaja, u ugovor mogu da uključe posebnu standardnu arbitražnu klauzulu koja određuje primijenu pravila o ubrzanom arbitražnom postupku.

Arbitražna pravila regulišu i poseban postupak pred arbitrom za hitne slučajeve (Dodatak III). Kada stranke žele da isključe primjenu postupka pred arbitrom za hitne slučajeve savetuje se da u ugovor uključe posebnu standardnu arbitražnu klauzulu koja određuje isključivanje primjene pravila postupka pred arbitrom za hitne slučajeve.

Stranke treba pažljivo da definišu arbitražnu klauzulu. Važno je da je arbitražna klauzula definisana tako da iz nje jasno i nedvosmisleno proizilazi dogovor stranaka da se eventualni spor konačno rješava pred arbitražom (a ne pred redovnim sudom) i da će se predati na rješavanje Arbitražnom sudu. Nejasna ili dvosmislena arbitražna klauzula postupak bitno otežava ili ga u krajnjem slučaju onemogućava.